

Inleiding

Dit is het Juryrapport van de tweede jaargang van de wedstrijd Nieuwsmakers. Scholieren worden in deze wedstrijd uitgedaagd om een artikel te schrijven dat voldoet aan de journalistieke regels - en dus verder gaat dan het plaatsen van een kort commentaar op een weblog. De prijsuitreiking is voor leerlingen en docenten de climax van een educatief traject van een aantal weken waaraan veel verschillende scholen, docenten en leerlingen deelnemen. Door hun deelname aan deze wedstrijd en dankzij de kwaliteit van de artikelen maken deze leerlingen immers zelf nieuws. De wedstrijd Nieuwsmakers is een initiatief van Stichting Krant in de Klas, de educatieve organisatie van De Nederlandse Dagbladpers. Deze tweede editie wordt mede georganiseerd door Fontys Hogeschool Journalistiek, de Nederlandse Vereniging van Journalisten en Dagblad Trouw.

Werkwijze

Deelname aan de wedstrijd stond open voor alle Nederlandse scholen in het voortgezet onderwijs. Aan het begin van het schooljaar 2008-2009 riep Stichting Krant in de Klas docenten op om hun leerlingen een nieuwsbericht en achtergrondreportage te laten schrijven.

Nadat de docenten deze artikelen zelf hadden beoordeeld met een cijfer, selecteerden zij de beste artikelen uit hun klas als inzending voor de wedstrijd Nieuwsmakers.

De grote uitdaging bij deze wedstrijd was om de scholieren het onderscheid te laten ervaren tussen het schrijven van een werkstuk en van een artikel dat in een krant past. Daarom waren aan deelname de volgende voorwaarden verbonden:

- Voordat de leerlingen zouden beginnen met schrijven, moesten ze zich verdiepen in krantenteksten. Daarvoor liet de docent hen eerst een aantal weken de krant lezen (thuis of in de klas).
- Daarnaast moest de docent opdrachten gebruiken uit de lesuitgave *Nieuws maken* van Stichting Krant in de Klas. Wanneer de leerlingen eenmaal geleerd hadden aan welke criteria een krantenartikel moet voldoen, konden ze aan de slag om zelf een stuk te schrijven.

Inzendingen

Inzendingen komen vanuit verschillende geledingen uit het Voortgezet Onderwijs, van een eerste tot een vijfde klas en van VMBO tot Gymnasium. In totaal zijn 125 artikelen ingestuurd. Vooraf was ook de docent gevraagd om een cijfer te geven. Veel artikelen waren beoordeeld met negens en tienen. De docenten gaven in hun

begeleidende brieven vaak aan hoe trots ze waren op hun leerlingen. Hiermee was voor de jury direct al duidelijk dat de keuze niet gemakkelijk zou zijn.

Jury

De jury van de wedstrijd Nieuwsmakers 2009 bestaat uit:

- Willem Schoonen, Hoofdredacteur Dagblad Trouw; Juryvoorzitter
- Bianca Rootsart, Secretaris NVJ
- Mark Mol, Docent Fontys Hogeschool Journalistiek
- Chris van Hall, Projectleider Stichting Krant in de Klas

Criteria

De jury hanteert de volgende criteria:

- Nederlands taalgebruik
- Schrijfstijl
- Vermelding van auteur, plaats en datum, aangevuld met: leeftijd, school, klas en docent
- Vermelding van bronnen
- Check van bronnen
- Hoor en wederhoor: vergelijk beweringen van een partij met die van een ander. Maar ook: leg je stuk voor aan mensen die in het artikel voorkomen, zodat zij kunnen beoordelen of zij goed geciteerd worden.

Deze criteria komen ook aan bod in de opdrachtenbundel *Nieuws maken*.

Een nieuwsmaker heeft neus voor nieuws en kan dus goed aanvoelen wat lezers interessant vinden en wat belangwekkend is. Maar ook kleiner nieuws, op een goede manier gebracht, kan prikkelend zijn. In alle categorieën is dan ook gekeken naar de actualiteit van het onderwerp.

Bij de artikelen is extra gelet op de authenticiteit van het artikel. Dus niet zonder meer een lijstje vragen of een beschrijving van de gebeurtenissen, maar goede vragen en een pakkende beschrijving. Een originele aanpak werd extra gewaardeerd. Tijdens de juryberaadslagingen bleek dat alle juryleden ook een belangrijk, moeilijker meetbaar, criterium hadden toegevoegd. Dat was of de nieuwsmaker een soort journalistiek bloed door de aderen had stromen. Bij enkele artikelen merkte de jury dat de jongeren enthousiast betrokkenen hadden geïnterviewd en heel actief zelf op onderzoek waren uitgegaan. Deze leerlingen wilden echt nieuws maken!

De jury heeft bij het beoordelen van de artikelen rekening gehouden met het niveau van de leerlingen. Wie excelleerde op zijn/haar niveau, had dus een even goede kans om te winnen als leerlingen van andere niveaus.

Algemeen oordeel

Het was voor de jury een groot genoegen dat op alle schoolniveaus niet alleen met veel enthousiasme is gewerkt, maar dat de leerlingen hun werk zichtbaar serieus hebben genomen. De algemene kwaliteit was hoog. De jury merkte eerder een

verschil in aanpak van de docent bij de ingezonden artikelen dan het verschil in onderwijsniveau.

De onderwerpkeuze gaf de jury een inkijkje in de belevingswereld van jongeren. Er waren veel artikelen die gingen over de inenting voor 12-jarigen tegen baarmoederhalskanker, seksualisering in de media, lokaal nieuws en meer onderwijskundige onderwerpen zoals het belang van humor voor een docent. Maar uiteraard zijn jongeren niet minder geïnteresseerd in onderwerpen die we normaal als volwassen onderwerpen betitelen; de kredietcrisis, religie, criminaliteit, extremisme en natuurlijk het rookverbod.

De jurering vond plaats in twee rondes: in eerste instantie hebben alle juryleden shortlists samengesteld. Daarmee ontstond uiteraard direct discussie over de criteria. Er is bijvoorbeeld verschillend omgegaan met gebruik van bronnen. Vervolgens zijn deze shortlists naast elkaar gelegd. Daaruit kwamen vrij snel negen genomineerden die allen door meer dan 1 jurylid waren aangemerkt als kandidaat winnaar. Daaruit is vervolgens de uiteindelijke winnaar gekozen. Alle vier de juryleden hadden het uiteindelijk winnende artikel al in de eerste ronde als mogelijke winnaar aangemerkt. De keuze van de jury is dan ook een unaniem besluit.

Naast de genomineerden zijn er een klein aantal speciale vermeldingen. Dit zijn inzendingen die zich niet geheel aan de opdracht hebben gehouden, maar wel het vermelden waard zijn. Omdat ze origineel geschreven zijn of in leuke vorm gegoten zijn.

De speciale vermeldingen zijn (in willekeurige volgorde)

- Jente Witte uit 3 VWO van College Hageveld uit Heemstede met:
Zonnig vooruitzicht voor de eenhoorn
Creatief verhaal dat vooral opvalt door de vlotte schrijfstijl. Het genre achtergrondreportage is ijzersterk uitgewerkt, echter met een fictief onderwerp.
- Marit Schilling 3 VWO van College Hageveld uit Heemstede met:
Zeldzame limonadeboom ontdekt in Brabants bos
Leuk verhaal dat nieuwstechnisch natuurlijk niet past in de opdracht, maar wel erg fantasierijk is geschreven. Zoals de limonadeboom die een groot gevoel van saamhorigheid creëert in Nederland.
- Germaine Krieg en Rachel Kalle uit 1 VMBO van OSG De Eilanden uit Spijkenisse met:
Wonen in Spijkenisse? Dat kan beter!
Twee persoonlijke verhalen over het leven in Spijkenisse. Passen niet in het genre achtergrondverhaal, maar zijn wel aansprekend, persoonlijk, geschreven. Vooral de intro is spannend en direct beschreven die begint met: "Ik werd wakker en toen..."
- Claire Hermans en Gisella Okx uit 5 HAVO van Dalton Den Haag met:
Het vernieuwde theorie-examen sinds 1 maart 2009
Leuk en creatief uitgewerkt idee rondom het verkeersexamen waarin verschillende journalistieke genres aan bod komen. Het geheel vormt een goede opzet voor een video documentaire over het theorie-examen.

De genomineerden zijn (in willekeurige volgorde)

Keri Janse	3D Atheneum	Wordt Apeldoorn een voorbeeld	College Hageveld	Heemstede
Michelle Mulder	4 Havo	Van Nederlandse tot Moslima	Fons Vitae Lyceum	Amsterdam
Harm Veelenturf	3B gymnasium	Twee gedachten, een crisis	Coornhert Gymnasium	Gouda
Mark Dumanon	3C gymnasium	Kikker breekt pubers op	Coornhert Gymnasium	Gouda
Floor Segeth	3B gymnasium	Cito-toets in februari of juni?	Coornhert Gymnasium	Gouda
Hans Meulendijks	3C gymnasium	Geert Omloop wint verrassend Ronde van het Groene Hart	Coornhert Gymnasium	Gouda
Thijs Hoogendoorn	VMBO-T 4e klas	Rookverbod Horeca vanaf zomer 2008	Kalsbeek College	Woerden
Anne Migo	VMBO-T 4e klas	Fietsenhandel floreert in crisis	Kalsbeek College	Woerden
Yorin Kootstra	5 HAVO	De kredietcrisis. Wat voelen de autofabrikanten?	Dalton Den Haag	Den Haag

Prijzen

De meeste deelnemers hebben voor hun inspanningen al een beoordeling gekregen van hun docent. Alle genomineerden ontvangen een certificaat van de nominatie alsmede een uitnodiging om een bezoek te brengen aan het bureau van de NVJ en daar een redactievergadering mee te maken. Daarnaast krijgen de genomineerden een rondleiding bij Dagblad Trouw aangeboden.

De Hoofdprijs, een laptop, is voor de Nieuwsmaker 2009.

Jury-oordeel

De Nieuwsmaker 2009 is:

Floor Segeth uit klas 3b van het Coornhert Gymnasium met het artikel

Het Cito-toetsdilemma: Wordt het nou februari of juni?

De jury is van mening dat Floor een sterk journalistiek artikel heeft geschreven waarin zij de verschillende kanten beschrijft van de keuze voor een vroeg of laat afnamemoment van de Cito-toets in het basisonderwijs.

Het is een actueel thema waar bijna alle middelbare scholieren mee te maken hebben gehad. Vooral de opzet en uitwerking van het achtergrondverhaal is goed. Heel duidelijk wordt uitgelegd wat de journalistieke aanleiding is en welke partijen welk standpunt innemen. Die partijen komen ook allemaal aan bod. Het blijft daarbij gelukkig niet alleen bij deskundigen die niet voor de klas staan: ook een juf uit groep 8 en leerlingen die volgend jaar in groep 8 zitten, komen in het verhaal aan het woord. Er zijn eigen bronnen gezocht en weergegeven. Wel begint het artikel met een ingewikkelde intro. Maar ook qua taal springt dit verhaal er in positieve zin uit.